

VSEBINA

1 NAMEN IN PODROČJE UPORABE	2
2 OPIS POSTOPKA.....	2
2.1 PRIPRAVLJENOST NA IZREDNE RAZMERE IN PLAN UKREPANJA OB IZREDNIH RAZMERAH	2
2.1.1 Odgovornosti in pooblastila	2
2.2 IZVAJANJE – SPLOŠNO	2
2.3 PREVENTIVNI UKREPI	3
2.4 PREPOZNAVANJE NEVARNOSTI	4
2.5 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU	4
2.6 UKREPANJE OB NESREČAH IN V IZREDNIH RAZMERAH	4
2.7 RAZISKOVANJE MOTENJ TER KOREKTIVNI IN PREVENTIVNI UKREPI	4
2.8 UKREPI OB POJAVU POŽARA	5
2.9 UKREPI OB POJAVU EKSPLOZIJE	5
2.10 UKREPI OB POJAVU RAZLITJA	5
2.10.1 Izlitje snovi	5
2.11 UKREPI OB POJAVU POTRESA	7
2.11.1 Doma, v pisarni	7
2.11.2 V objektih, v katerih se zadržuje veliko ljudi	7
2.11.3 V dvigalu	7
2.11.4 Na prostem	7
2.11.5 Po potresu	7
2.11.6 Ob evakuaciji	8
2.12 UKREPI OB POJAVU POPLAVE	9
2.12.1 Ravnanje v primeru poplav – splošne informacije	9
2.12.2 Arso za območje občine Gorenja vas – Poljane razglasi ORANŽNI ALARM	10
2.12.3 ARSO za območje občine Gorenja vas – Poljane razglasi RDEČI ALARM	10
2.13 LOKACIJE NEVARNIH SNOVI IN PRIPRAVKOV	11
2.14 ODGOVORNE OSEBE ZA EVAKUACIJO, GAŠENJE IN NUDENJE PRVE POMOČ	12
3 DIAGRAM POTEKA	13
4 PRILOGE	13

1 NAMEN IN PODROČJE UPORABE

V navodilu je opisan postopek za prepoznavanje in obvladovanje pojava izrednih dogodkov (eksplozije, požari, razlitja, naravne nesreče, poplave, stavke, demonstracije, nezgode s smrtnim izidom ali hudimi poškodbami ter drugo), ki predstavljajo določeno tveganje.

Področje uporabe: Polycom Škofja Loka d.o.o. lokacija Dobje, Poljane in Črnomelj.

2 OPIS POSTOPKA

2.1 PRIPRAVLJENOST NA IZREDNE RAZMERE IN PLAN UKREPANJA OB IZREDNIH RAZMERAH

2.1.1 ODGOVORNOSTI IN POOBLASTILA

Direktor je odgovoren za potrditev Načrta za ukrepanje v izrednih razmerah ter za reševanje izrednih razmer večjega obsega (požar, eksplozije, delovne nesreče, kjer je udeleženih več zaposlenih, nesreče s smrtnim izidom, ...).

Strokovni sodelavec iz oddelka HSEQ in zaposleni

Okolje ter varnost in zdravje pri delu: Pooblaščen oseba je odgovorna za pripravo Načrta ukrepanja ob nesrečah in v izrednih razmerah ter za sodelovanje pri usposabljanju delavcev za ukrepanje ob nesrečah. Odgovorna je za usposobljenost in pripravljenost za odzive na izredne razmere ter za izvedbo usposabljanja in izobraževanja.

Predstavnik za okolje je odgovoren za nadzor nad celovitim izvajanjem navodil, spremljanje zakonodaje s področja nevarnih snovi in odpadkov.

Vodja proizvodnje, orodjarne ter logistike oziroma vodje oddelkov so odgovorni za izredne razmere manjšega obsega (manjša razlitja, manjši požari, ...) ter da je na kritičnih delovnih mestih vedno na razpolago absorpcijsko sredstvo. Vodje lahko pooblastijo zaposlene, ki so odgovorni za to področje (npr. polnjenje absorpcijskega sredstva, čiščenje pri izlitju/razalitju, pravilno odstranjevanje onesnaženega absorpcijskega sredstva).

Vse nepredvidljive izredne dogodke so delavci dolžni sporočiti neposrednemu vodji, ta pa vodji oddelka in naprej oddelku HSEQ in direktorju.

2.2 IZVAJANJE – SPLOŠNO

Plan ukrepanja ob izrednih razmerah – **Zavaruj mesto nesreče in pokliči reševalce!**

- **Ob evakuaciji iz objekta se je potrebno evakuirati na zbirno mesto za evakuacijo. Na zbirnem mestu za evakuacijo se morajo zaposleni porazdeliti v skupine po oddelkih, v katerih delajo. Predstavniki skupin nato poročajo odgovorni osebi za evakuacijo o uspešnosti evakuacije in morebitnih pogrešanih osebah. Odgovorna oseba za evakuacijo ima zaradi boljše vidnosti oblečen poseben rdeč brezrokavnik.**
- **Vsak zaposleni mora biti pozoren, če v oddelku delajo osebe s posebnimi potrebami (gluhi in naglušni, gibalno ovirane osebe ...) in jim pomaga pri evakuaciji iz objekta.**
- **Osebe, usposobljene za evakuacijo, preverijo vse oddelke in pisarne, če so se zaposleni evakuirali (pri tem upoštevajo pravilo, da se ne ogrožajo, npr. vhod v oddelek ali pisarno, kjer gori, je pod vodo, ...).**

Nezgode pri delu: Podjetje je del nalog varnosti in zdravja (VZD) preneslo na zunanjo pogodbeno stranko Magoss Varstvo d.o.o.. Pooblaščen podjetje izvaja naloge pregledovanja delovnih sredstev in naprav, meritve mikroklimatskih razmer in hrupa ter izobraževanja in usposabljanja zaposlenih.

Naloge pooblaščenega zdravnika, skladno z zakonom izvajata ambulantni medicine dela: zasebna ambulanta medicine dela Dolenc Škofja Loka in ambulanta medicine dela ZD Črnomelj.

Ob nastopu dela se delavca pouči o vseh nevarnostih in škodljivostih ter se ga seznani z varnim načinom opravljanja dela. Usposabljanje se obnavlja na predpisana časovna obdobja ter pred razporeditvijo na drugo delo, pred uvajanjem nove tehnologije in novih sredstev za delo ter ob spremembi v delovnem procesu.

Večkrat letno se izvede pregled prostorov na podlagi pripravljenega obrazca. Ugotovljene pomanjkljivosti se do roka odpravijo. Pregledi se izvajajo v sklopu LPA presoj (nivojske presoje).

Po objektu so nameščene omarice za prvo pomoč. Na omaricah so navedene osebe, ki so usposobljene za dajanje prve pomoči. Strokovni sodelavec iz oddelka HSEQ je odgovoren za redno preverjanje stanja zalog v omaricah – 2x mesečno in dopolnjevanje delno porabljenega ali manjkajočega materiala. Zaposleni so dolžni, da v primeru, ko opazijo, da gre določen material h koncu oz. je že pošel, o tem obvestijo strokovnega sodelavca.

Skladno z Uredbo o sredstvih in opremi za osebno in skupinsko zaščito zaposlenih za primer naravnih in drugih nesreč je v objektu na voljo **komplet orodja za reševanje** (lopate, kramp, sekira, kladivo, lomilni drog, macola, žaga in klešče) in **namenska nosila** za prenos poškodovane osebe.

- Lokacija **Dobje**: v pritličju pod stopnicami za prehod v garderobo – 1x komplet orodja in 2x nosila, v logistiki 1x komplet orodja.
- Lokacija **Črnomelj**: v pritličju pri vhodnih vratih v proizvodnjo – 1x nosila, v vetrolovu pri tovarnem izhodu – 1x komplet orodja.

Zaposleni so dolžni vsako nezgodo pri delu takoj prijaviti neposrednemu vodji in tudi strokovnemu sodelavcu iz oddelka HSEQ. Strokovni sodelavec izvede postopek preko 8D poročila, kjer predlaga korektivne ukrepe. Del 8D poročila izpolni tudi ponesrečenec sam. Prijave poškodb se zbira v oddelku HSEQ, na podlagi zbranih podatkov se poda poročilo, ob koncu leta se pripravi analiza stanja. Nezgode pri delu razišče strokovni sodelavec skupaj z vodji, ki so odgovorni za posamezne enote, skupaj predlagajo ukrepe za izboljšanje stanja.

2.3 PREVENTIVNI UKREPI

Za preprečevanje nezgod in hujših posledic ob pojavu izrednih razmer se določijo naslednji preventivni ukrepi:

- Predpisane so najvišje količine skladiščenja nevarnih snovi,
- Urejena so mesta za zbiranje odpadkov in nevarnih snovi,
- Urejeno je vse potrebno za preprečevanje izlivov nevarnih snovi v kanalizacijo,
- Redno so servisirani in pregledani gasilni aparati, hidrantno omrežje, javljalniki požara in varnostna razsvetljava (glej evidenco o vzdrževanju in servisiranju naprav),
- Upošteva se ukrepe s področja protiekspluzijske zaščite,
- Vrši se redna kontrola evakuacijskih poti,

- Redno se izvaja usposabljanje zaposlenih za ukrepanje ob nesrečah in izrednih razmerah,
- Redno se izvajajo pregledi strojev in naprav, elektroinštalacij, ...
- Na predpisana časovna obdobja se izvaja pregled mikroklimatskih pogojev in hrupa,
- Na predpisana časovna obdobja se izvajajo redni zdravniški pregledi zaposlenih,
- Zagotavljanje čistoče na delovnih mestih.

Preventivne aktivnosti so navedene v Pravilniku o zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu v podjetju Polycom Škofja Loka d.o.o., v Požarnem redu podjetja, izvlečku požarnega reda in navodilih za delo.

2.4 PREPOZNAVANJE NEVARNOSTI

Prepoznavanje nevarnosti za okolje in potencialne nezgode in nevarnosti za zdravje ter drugih izrednih razmer ugotavljajo s pregledom objekta (vseh enot) in njegove okolice. Vse prepoznane okoljske vidike se po metodi ocenjevanja pomembnosti vidika razporedi med okoljske vidike, za katere niso potrebni ukrepi in na pomembne okoljske vidike, za katere so potrebni ukrepi.

2.5 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

Prepoznavanje potencialnih nevarnosti za področje zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu se izvaja po Metodi za oceno tveganja ZVD. Potencialne nevarnosti ter načini ukrepanja za odpravo nevarnosti so podani v oceni tveganja.

2.6 UKREPANJE OB NESREČAH IN V IZREDNIH RAZMERAH

V primeru nezgod pri delu se obrnemo na najbližjo zdravstveno postajo, preko klicnega centra 112 ali direktne telefonske številke. Ponesrečencu se nudi prva pomoč. Usposobljeni za nudenje prve pomoči so v vseh izmenah. Navodila za nudenje prve pomoči so v vseh omaricah za prvo pomoč.

V primeru izliva olja iz strojev pokličemo službo, ki vrši vzdrževanje, da prečrpa olje v rezervno embalažo. Po tleh razlito olje pa se posuje z absorpcijskim sredstvom.

Naloge zaposlenih so:

- Kdor razlitje opazi, prepreči izliv v kanalizacijski sistem z absorpcijskimi sredstvi, ki se nahajajo na označenih mestih.
- Onesnažena tla se očisti, ostanke pa odloži v za to namenjeno posodo, ki je ustrezno označena.
- Če je razlita snov že stekla v kanalizacijo, se takoj obvesti komunalno službo.
- O razlitju je potrebno obvestiti vodje izmen ali strokovnega sodelavca iz oddelka HSEQ.

Lokacija nevarnih snovi: skladišče odpadkov in nevarnih snovi v zunanjem zabojniku za nevarne snovi in na lovilcih olj. Po oddelkih se hranijo minimalne količine snovi (za dnevno, enotedensko potrebo).

V primeru manjših požarov te poskušamo pogasiti z nameščenimi gasilnimi pripravami, vendar le v primeru, če pri tem ne izpostavimo nevarnosti sebe in drugih. V primeru večjega požara se pokliče gasilsko enoto na številko 112 in se ukrepa skladno z navodili – izvleček požarnega reda.

V primeru nesreč in izrednih razmer večjih požarov se ravnamo po Načrtu ukrepanja ob nesrečah in izrednih razmerah ter po izdanem Požarnem redu za podjetje Polycom Škofja Loka d.o.o..

V primeru poplav in potresov, kjer je zajeto večje območje, se ravnamo po navodilih državnih ustanov. Poleg notranjih reševalcev (zaposleni) so pri vseh izrednih dogodkih vključene tudi zunanje reševalne ekipe.

2.7 RAZISKOVANJE MOTENJ TER KOREKTIVNI IN PREVENTIVNI UKREPI

Potrebna je odprava posledic nesreč in izrednih razmer in vzpostavitev prvotnega stanja, pri tem pa je potrebno paziti, da ne prihaja do dodatnega onesnaževanja okolja oz. ogrožanja varnosti in zdravja zaposlenih. Posebna pozornost se namenja upoštevanju predpisov za ravnanje z nevarnimi snovmi.

Po vsaki nesreči ali izrednem dogodku strokovni sodelavec iz oddelka HSEQ in člani tima za obravnavo dogodka skupaj analizirajo in ugotovijo vzrok nesreče. Da se lahko preprečijo ponovne nesreče, se uvedejo korektivni ukrepi za popravo stanja, preuči se tudi obstoječe preventivne ukrepe.

2.8 UKREPI OB POJAVU POŽARA

- **Ostanite mirni.**
- **Požar poskušajte pogasiti** z najbližjim gasilnikom ali notrajnim hidrantom, če ste za to usposobljeni (požar električnih napeljav in naprav ne gasite z vodo).
- **Po najbližji poti zapustite** prostor in objekt na mesto za evakuacijo.
- Pri evakuaciji iz objekta pomagajte drugim zaposlenim in obiskovalcem, ki potrebujejo pomoč.
- **Izklopite glavno stikalo za elektriko**, ki je zunaj objekta (Dobje – levo od agregata pri kovinskem stopnišču; Črnomelj – levo od vrat trafo postaje), v primeru večjega požara.
- Če sta hodnik in/ali stopnišče zadimljena in neprehodna, ostanite v prostoru (počakajte reševalce ob oknu ob zunanji strani objekta).
- Po telefonu **obvestite direktorja ali pooblaščenega osebo** za varstvo pred požarom iz oddelka HSEQ.

Požar: Imenovan je pooblaščenec za opravljanje strokovnih nalog požarnega varstva. Naloge so opredeljene v Požarnem redu, izdelan je izvleček požarnega reda, evakuacijski in požarni načrti. Na redna časovna obdobja se izvaja evakuacijska vaja, vršijo se redni pregledi sredstev in naprav za gašenje. V objektu je nameščen sistem za javljanje požarov (avtomatski in ročni javljalniki požara), varnostna razsvetljava, označene so evakuacijske poti in izhodi, hidrantno omrežje in priporočena gasilna sredstva.

Usposobljenih je ustrezno število zaposlenih za gašenje začetnih požarov in izvajenje evakuacije ter nudenje prve pomoči.

2.9 UKREPI OB POJAVU EKSPLOZIJE

Eksplוזijo lahko povzroči malomarno ravnanje s pločevinkami vnetljivih in lahko vnetljivih snovi, ki se jih uporablja za čiščenje in vzdrževanje orodij ter vitalnih delov na brizgalnem stroju. Možnost nastanka eksplozije obstaja tudi v prostoru, kjer se izvaja potopna erozija in pri uporabi plinske jeklenke pri delih v vzdrževalni orodjarni. Na lokaciji se nahajajo plinske jeklenke, ki se hranijo na za to določenem mestu (vzdrževanje). Pooblaščenec za delo z jeklenko je vodja vzdrževalne orodjarne.

Za EX območje, kjer se nahaja nadzemni rezervoar za skladiščenje dizelskega goriva, so določeni dodatni ukrepi, ki so zapisani v Elaboratu eksplozijske ogroženosti

Za snovi v uporabi se zagotavlja varnostne liste in upošteva prepoved odprtega ognja na celotnem območju podjetja.

Do eksplozije in požara lahko zaradi statike pride tudi v primeru predrtja doze aerosola. Za ukrepanje v teh primerih glejte navodilo 23-S ND-93 Navodila za VZD - Vnetljive snovi.

2.10 UKREPI OB POJAVU RAZLITJA

Obstaja možnost razlitja strojnega olja, erozijskega olja, emulzije, ... Za manjša razlitja je na voljo absorpcijsko sredstvo. V primeru razlitja večje količine olja se poskuša omejiti iztekanje v tla ali vodo in se obvesti center za obveščanje na tel. 112.

2.10.1 IZLITJE SNOVI

- **Izlitje VEČJE KOLIČINE nevarne snovi:** Poskusite omejiti iztekanje v zemljo ali vodo. Pokličite gasilce na številko 112! Sporočite, kdo kliče, vrsto nevarnosti, količino razlitja, kdo je ogrožen in kraj dogajanja.

- **Izlitje MANJŠE KOLIČINE nevarne snovi:** Uporabite absorpcijsko sredstvo – krpe (za enkratno, večkratno uporabo – pralne), pivniki za olje, zrnati absorbent (pesek)! Absorbent se uporablja za odstranjevanje razlitega olja, vodnih raztopin, alkoholov, topil, goriv, koncentriranih kislin, koncentriranih baz in oksidantov. Absorbent je uporaben na katerikoli površini. Zrna lahko posujete preventivno ali samo ob razlitju, počakajte, da se tekočina vpije, očistite površino tal, odpadke odvrzite v za to namenjeno posodo za nevarne snovi.

Sod ali zaboj za absorbente vseh vrst (razen pralnih krp) se nahaja na notrajnem ekološkem otoku (NEO). Na sodu je oznaka NEVARNI ODPADKI filtrirna sredstva, krpe od olja, absorpcijsko sredstvo (slika spodaj na sredini)

Čisto absorpcijsko sredstvo se nahaja na za to določenem mestu po oddelkih. Skladno s 5S metodo in vizualizacijo delovnih mest.

**FILTRIRNA SREDSTVA,
KRPE OD OLJA,
ABSORPCIJSKO SREDSTVO**

ABSORBENTI, FILTRIRNA SREDSTVA
(VKLJUČNO Z OLJINIMI FILTRI, KI NISO
NAVEDENI DRUGJE), ČISTILNE KRPE IN
ZAŠČITNA OBLAČILA, KI SO ONESNAŽENA Z
NEVARNIMI SNOVMI

KLASIFI. ŠTEVILKA ODPADKA: **15 02 02***
NEVARNI OPADEK

TUKAJ NE ODLAGAMO:

Komunalne odpadke, embalaža, folijo, karton,
papir, železo, elektronske naprave,...

TUKAJ ODLAGAMO:

Filtrirna sredstva, prašne filtre, krpe od olja,
masti, emulzije, absorpcijski sredstvo,
plastični izdelki od olja

Krpe za večkratno uporabo se uporabljajo za čiščenje industrijskih strojev, orodij in izdelkov ter tal v primeru, da se je razlilo olje ali emulzija.

Pravila: Krpe za večkratno uporabo se uporablja za čiščenje olja, masti in drugih nečistoč. **S krpami je prepovedano čistiti polimerna lepila in silikon.** Če se zgodi, da na krpo pride katera od omenjenih snovi, je potrebno krpo ločiti od ostalih. V zaboj s pralnimi krpami se odlaga samo krpe, brez kovinskih in drugih delcev.

Zabojnik za umazane krpe ne sme biti preveč poln (približno 30 cm prostora od zgornjega roba zabojnika) in mora biti vedno zaprt zaradi hlapov vnetljivih snovi, ki ostanejo na krpah.

Zamenjava umazanih krp: enkrat mesečno podjetje GAMO poskrbi za zamenjavo umazanih krp s čistimi.

Nadzor nad količino: vrši podjetje GAMO. Manjkajočo količino podjetje zaračuna po uradnem ceniku.

2.11 UKREPI OB POJAVU **POTRESA**

Med potresom ostanite mirni! Takoj prekinite svoje dejavnosti, pogledjte naokrog, hitro presodite razmere in ustrezno ukrepajte. Med potresom ne tecite iz stavbe! Ne uporabljajte dvigala ali stopnic in ne skačite skozi okna!

2.11.1 DOMA, V PISARNI

- ostanite v prostoru, v katerem ste, oddaljite se od oken in drugih steklenih površin;
- poiščite zaklon pod masivnimi mizami in klopmi ali med podboji vrat v nosilnih stenah; če takih možnosti nimate, pa v kotu ob notranjih nosilnih stenah prostora; zaščitite si glavo;
- na hodnikih se stisnite k notranjim nosilnim stenam in si zaščitite glavo.

2.11.2 V OBJEKTIH, V KATERIH SE ZADRŽUJE VELIKO LJUDI

- ostanite mirni, ne pridružite se paničnim ljudem;
- ne prerivajte se proti izhodnim vratom, počakajte, da potres mine in šele nato umirjeno zapustite objekt;
- če med potresom sedite, do konca tresenja ostanite na svojem sedežu in si zaščitite glavo;
- če ne sedite, si zaščitite glavo in se odmaknite od velikih steklenih površin, električnih naprav (prodajnih avtomatov, bankomatov, električnih kablov ipd.), polic s predmeti, ki lahko padejo, in velikih stvari, ki se lahko prevrnejo.

2.11.3 V DVIGALU

- če ste med potresom v dvigalu in se to ne ustavi samodejno, takoj pritisnite tipko naslednjega nadstropja oziroma tipke vseh nadstropij;
- ko se vrata dvigala odprejo, previdno izstopite, na bližnjem varnem mestu počakajte do konca tresenja, nato pa umirjeno po stopnicah zapustite stavbo;
- če se vrata dvigala ne odprejo, jih ne poskušajte odpreti na silo; z namenskim gumbom v kabini opozorite nase servisno službo.

2.11.4 NA PROSTEM

- pojdite na odprt prostor, proč od stavb, bregov rek in jezer, vodnih pregrad, dreves, prometnih znakov in reklamnih panojev, semaforjev, svetilk javne razsvetljave, električnih žic, daljnovodov ter drugih napeljav ipd.;
- če se na strnjeno pozidanem območju ne morete oddaljiti od stavb, poiščite v bližnjih vratnih odprtinah zaščito pred padajočimi predmeti (strešniki, deli dimnikov, omet, cvetlična korita in lončki, razbito steklo ipd.) in si zavarujte glavo.

2.11.5 PO POTRESU

Ostanite mirni! Potresu lahko sledijo tudi močnejši popotresni sunki. Ob njih ravnajte enako kot ob potresu.

Če ste ujeti v ruševinah:

- ostanite mirni, skušajte ugotoviti, od kod prihaja zrak;
- če se praši, uporabite priročno zaščitno sredstvo (robec, krpo, del oblačila) in si z njim prekrijte usta in nos;
- če niste poškodovani, skušajte odstranjevati ruševine v smeri, iz katere prihaja zrak, pri tem varčujte s svojimi močmi;

Verzija: 7	Velja od: 10. 02. 2025	Oznaka: 23-S-ND-171	Stran 8 od 13
------------	------------------------	----------------------------	-----------------------------

- če ruševin ne morete odstraniti in ste poškodovani, se premikajte čim manj, da ne boste dvigovali prahu; v enakomernih presledkih udarjajte s predmetom po kovinski napeljavi ali zidu;
- če imate pri sebi mobilni telefon, ga uporabite, čeprav ni nujno, da bodo po potresu telefonska omrežja delovala; občasno ga ugašajte in skušajte čim dlje ohraniti energijo baterije.

Če ste nepoškodovani in niste ujeti v ruševinah:

- pomagajte sebi, svojim bližjim in tistim, ki potrebujejo posebno pomoč;
- če zaznate vonj po plinu, poskusite odpreti okna;
- po potresu lahko tudi zagori! Poskrbite za varnostne ukrepe, da ne pride do požara; če zagori, poskušajte pogasiti ogenj, sicer pokličite številko za klic v sili 112;
- uporabljajte baterijske svetilke ali kemične svetilne palice, ne prižigajte vžigalic, sveč in ne uporabljajte odprtega ognja; ne kadite;
- izklopite vse plinske in električne naprave ter vire gretja, katerih delovanje bi lahko povzročilo požar ali eksplozijo;
- zaprite glavni ventil plinovodne napeljave ter izklopite glavno stikalo električnega omrežja;
- zaprite glavni ventil vodovodnega omrežja stavbe, saj je lahko po potresu voda zaradi poškodb cevi zunanjega vodovodnega omrežja onesnažena;
- skušajte očistiti ostanke razlitih nevarnih snovi (čistil in kemikalij, razredčil, bencina ipd.); ob možnostih zastrupitve obvestite pristojne organe in zapustite nevarno območje;
- če niste na delovnem mestu oziroma ste v domačem okolju: poškodovano stavbo zapustite po najvarnejši poti, s seboj vzemite najnujnejšo obleko, dokumente, denar in nujna zdravila; če ste bili med potresom ločeni od najbližjih, vzpostavite stik z njimi; poskrbite za domače živali.

Preglejte stanje vaše stavbe in poškodbe na njej:

- če že od zunaj opazite, da je konstrukcija stavbe poškodovana, v stavbo ne vstopajte, temveč počakajte na oceno usposobljenih strokovnih ekip;
- če poškodbe konstrukcije stavbe od zunaj niso opazne, v stavbo vstopite zelo previdno, previdni bodite tudi pri preverjanju stanja v notranjosti;
- za gibanje po stavbi se zaradi črepinj, razbitin in drugega porušenega materiala ter nevarnih predmetov primerno obujte;
- poskrbite za strokovni pregled vodovodne, kanalizacijske, plinske in električne napeljave ter dimnika in drugega, če je treba;
- fotografirajte poškodbe stavbe, opreme in predmetov za prijavo škodnega primera.

2.11.6 OB EVAKUACIJI

Po močnejšem potresu so lahko stavbe tako poškodovane, da niso primerne za bivanje, zato se izvede evakuacija. Ob evakuaciji upoštevajte ukrepe in navodila. S seboj vzemite le najnujnejše (obleko, higienske pripomočke, dokumente, denar, zdravila). Poskrbite za domače živali. Ko boste na varnem, sorodnikom sporočite, kje ste.

Življenje po potresu:

- spremljajte navodila v sredstvih obveščanja;
- upoštevajte ukrepe in navodila pristojnih organov in služb;
- pričakujete lahko motnje pri oskrbi s pitno vodo, zato je treba vodo pred uporabo prekuhati ali drugače razkužiti. Če je mogoče, se oskrbite z vodo iz plastenk.

- V domačem okolju: racionalno uporabite živila, najprej porabite hitro pokvarljiva, šele nato živila iz zaloge za izredne razmere.

2.12 UKREPI OB POJAVU **POPLAVE**

2.12.1 RAVNANJE V PRIMERU POPLAV – SPLOŠNE INFORMACIJE

Center za obveščanje (gasilci) – 112

*RUMEN ALARM: **Razlivanje** – pretok ali vodostaj presega vrednost, pri kateri se pričnejo razlivanja v bližnji ali širši okolici vodomerne postaje. **Hidrološke razmere so potencialno nevarne**. Nastopijo lokalno omejene težave. Potrebna je povečana pozornost ljudi pri gibanju in dejavnostih v obrečnem prostoru.

*ORANŽEN ALARM: **Poplave** – pretok ali vodostaj presega vrednost, pri kateri so poplavljeni posamezni objekti in ceste lokalnega ali regionalnega pomena. **Hidrološke razmere so nevarne**. Ogroženo je zdravje in varnost ljudi ter premoženja.

*RDEČ ALARM: **Obsežne, silovite poplave** – pretok ali vodostaj presega vrednost, pri kateri so poplavljeni večji strnjeni deli naselij ali cela naselja. **Hidrološke razmere so zelo nevarne**. Ogroženo je zdravje in varnost ljudi. Nastaja večja gmotna škoda.

Dokler niste življenjsko ogroženi, poskušajte rešiti prenosljive stvari (računalnike, monitorje, periferijo, ...).

- **ČE STE OSTALI V STAVBI** na poplavljenem območju, se umaknite v višje nadstropje stavbe. Ob sebi imejte predmet, ki dobro plava in se ga lahko oprimate (avtomobilska zračnica, plastična posoda s čepom, večji kos stiropora ali lesa, ...). Pokličite na pomoč (klic v sili 112). Ponoči svoj položaj reševalcem nakažite s primernimi svetili.
- **ČE STE OSTALI NA PROSTEM** na poplavljenem območju, se poskušajte umakniti na višje ležeče območje, ki ga voda še ni dosegla.
- **NE POSKUŠAJTE PREČKATI VODNEGA TOKA**, tudi če vam voda sega le do kolen. Vodni tok vas lahko spodnese. Ker je voda motna in onesnažena, ne vidite tal in morebitnih lukenj (npr. dvignjen pokrov kanalizacijskega jaška).
- **UPOŠTEVAJTE ZAPORE CEST IN PODVOZOV**, z vozilom ne poskušajte prečkati poplavljenih cest, ker lahko ostanete ujeti v vodni pasti (vodni tok lahko odnese vozilo, vozišče je lahko poškodovano, voda zalije vozilo).
- **NE PRIBLIŽUJTE SE REČNIM BREŽINAM**, ker so lahko zaradi erozije spodjedene in niso trdne.

OPAZUJTE NARAŠČANJE VODE V VAŠI OKOLICI, SPREMLAJTE INFORMACIJE, KI JIH PO MEDIJAH POSREDUJEJO PRISTOJNE SLUŽBE IN ORGANI.

Dodatna tehnična navodila za zaščito pred poplavami

- Poskrbite za **neovirano odtekanje meteornih voda** v okolici stavbe.
- V prostorih, ki jih lahko poplavi, **dvignite pohištvo in drugo opremo ter električno napeljavo od tal**.
- Lahko vnetljive tekočine in strupene snovi (strupe za škodljivce, pesticide, močna čistila ipd.) **hranite v zaprti prvotni embalaži** skladno z navodili proizvajalca (iz odprte embalaže se lahko vsebina razlije in onesnaži vodo, pride lahko tudi do nepričakovanih kemijskih reakcij).
- **Opazujte** naraščanje vode v vaši okolici.
- **Upoštevajte navodila** pristojnih štabov Civilne zaščite in reševalnih služb.

LOKACIJA POLJANE – Zaščitna in delovna oprema (škornji, plašči, čelade s svetilkami, vodna črpalka, cevi ...) je shranjena v **modri garderobni omari pri uri za evidentiranje**. Napolnjene vreče, rezervne prazne vreče, folija in močan lepilni trak so shranjeni na paletah v šotoru oz. ob objektu. **1x letno se preveri stanje in zaloga opreme**.

Določeni vhodi, ki niso v uporabi, **so do višine 0,5 m stalno zaščiteni s folijo in založeni z vrečami** (točka 1, 2 in 3 zadaj), ostali se zaščitijo in založijo skladno z navodili, glede na opozorilo (oranžen/rdeč alarm) – glej shemo spodaj.

Strokovni sodelavec iz oddelka HSEQ spremlja napovedi in obvestila na internetu:

<http://www.arso.gov.si/vode/opozorila/>

<https://meteo.arso.gov.si/met/sl/warning/>

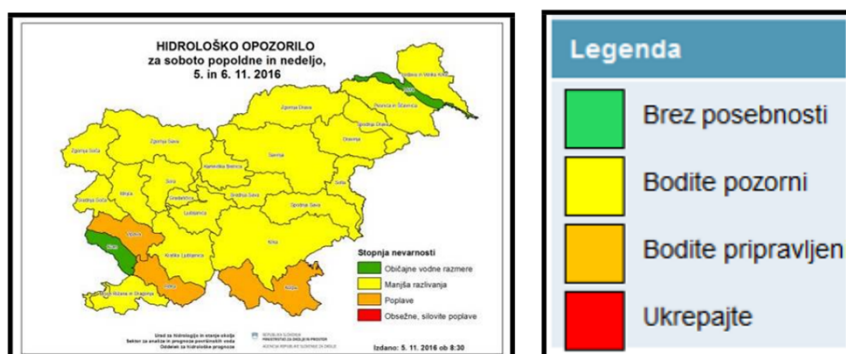
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/weather/fproduct/text/>

http://www.arso.gov.si/vreme/napovedi%20in%20podatki/radar_animacija.html

<http://www.arso.gov.si/vode/podatki/amp/>

Vodostaj reke Poljanske Sore – merilna pos Zminec in Žiri

http://www.arso.gov.si/vode/podatki/stanje_voda_samodejne.html

2.12.2 ARSO ZA OBMOČJE OBČINE GORENJA VAS – POLJANE RAZGLASI **ORANŽNI ALARM**

LOKACIJA POLJANE – Strokovni sodelavec iz oddelka HSEQ prevzame koordinacijo vseh udeležencev in obvesti vodje oddelkov, da določijo posameznike, ki bodo odšli na lokacijo Poljane.

Z vrečami in folijo se **založi še ostale vhode** v objekt (točke 4 (zračniki za elektro prostor in 3x vrata trafo postaje), 5 (steklen prizidek) in 6 (2x dvizna vrata) ter glavni/prednji vhod v šotor (točka 3 spredaj) – glej shemo spodaj.

- OPOMBA: določeni vhodi našteti zgoraj so lahko zaradi samo občasne uporabe že založeni.
- Po potrebi se aktivira oseba, ki nadzoruje vodostaj reke Ločilnice in Sore ter preverja objekt (v kolikor se Ločilnica dvigne do 0,5m pred izlitjem, se izvedejo dodatni ukrepi) – Arso RDEČI ALARM
- OPOMBA: Pred kolektivnim dopustom se, ne glede na trenutno vremensko stanje, založijo vsi predeli razen 1 dviznih vrat, ki se založijo naknadno s strani vzdrževalcev ali najemnikov prostorov.

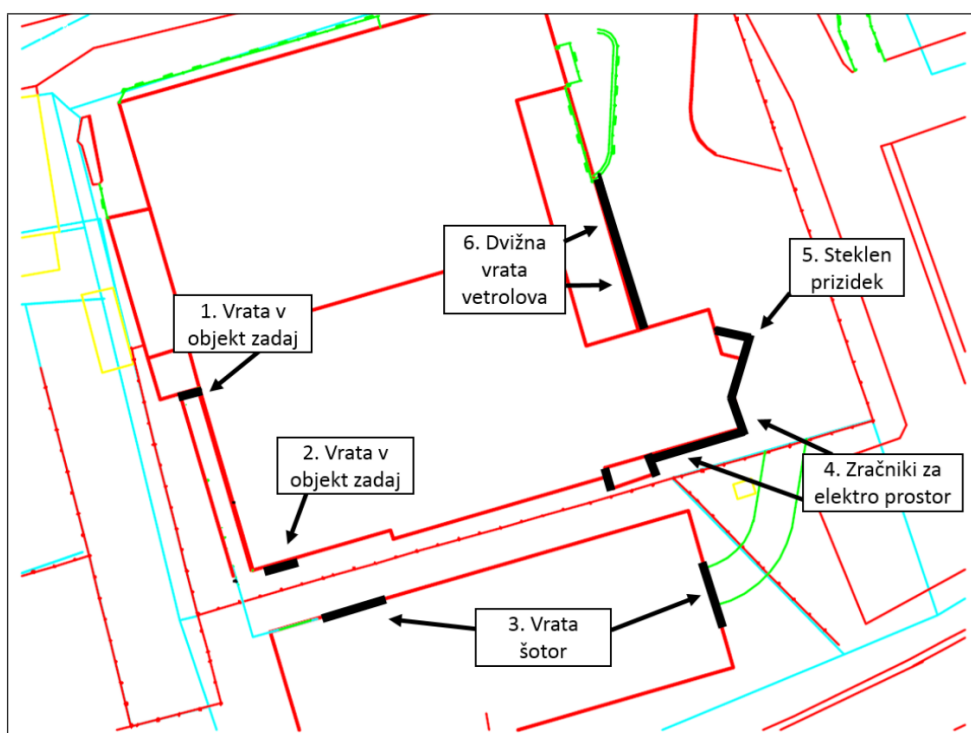
2.12.3 ARSO ZA OBMOČJE OBČINE GORENJA VAS – POLJANE RAZGLASI **RDEČI ALARM**

LOKACIJA POLJANE

- **Postavi se potopno črpalko** v enega izmed dveh jaškov pri dvigalu v oddelku klet spodaj (glej navodila na steni nad rdečo omarico). Po potrebi se pri delu uporabi zaščitna oprema (rokavice, škornji, plašč, čelada s svetilko).
- **Zapre se ventil vodovodnega omrežja** in ter **IZKLOPI GLAVNO ELEKTRIČNO STIKALO**, ki je na zunanji strani stavbe (med stavbo in šotorom).
- OPOMBA: V času kolektivnega dopusta ukrepe izvedejo vzdrževalci ali najemniki prostorov.

HEMA ZALAGANJA VRAT

2.13 LOKACIJE NEVARNIH SNOVI IN PRIPRAVKOV

Ob pojavu požara, eksplozije, potresa ali poplave javite količino in mesto nevarne snovi ter reševalce opozorite na vrsto nevarnosti.

Mesto	Nevarna snov	Vrsta nevarnosti	Količina snovi
Obdelovalni center – Potopna erozija	Elektrolit	Gorljiva snov	800 l
Skladišče nevarnih snovi in odpadkov (zunanji ekološki otok – ZEO)	Olje	Izliv v vodo, zemljo	Max: 200 l
Skladišče nevarnih snovi (zunanji ekološki otok – ZEO)	Ločilni spreji	Lahka vnetljivost	Max: 100 kom
Plinska jeklenka v orodjarni	Plin butan	Eksplodirajoča nevarna	Max: 1 kom
Zunanji nadzemni rezervoar 2x	Dizelsko gorivo	Vnetljivo, strupeno, jedko, nevarno za vodno okolje	Max 17.800 l

Manjše količine se nahajajo tudi znotraj oddelka orodjarne, proizvodnje in vzdrževanja. Kot manjšo količino se razume količina, ki zadostuje za 5 dni (en delovni teden).

2.14 ODGOVORNE OSEBE ZA EVAKUACIJO, GAŠENJE IN NUDENJE PRVE POMOČ

Aktualni podatki glede usposobljenosti se vodijo v oddelku kadrovske službe.

Seznam oseb, ki so usposobljene za nudenje prve pomoči, je nameščen na vsaki omarici za prvo pomoč.

3 DIAGRAM POTEKA

4 PRILOGE

Upošteva se tudi dokumente:

- 25-S E-1 Označevanje/ oznake odpadkov
- 25-S ND-166 Navodilo za ravnanje z odpadki
- 23-S ND-93 Navodila za VZD – Vnetljive snovi
- 23-S OBR-52 Dovoljenje za izvajanje požarno nevarnih del
- 25-S ND-97 Navodilo za ravnanje z nevarnimi snovmi

